

Sabima kartleggingsnotat 23-2018

Kartlegging av sopp i brannfelt ved Bånkallåsen, Romsås i Oslo

Av Siv Moen

Kartlegging av sopp i brannfelt ved Bånkallåsen, Romsås i Oslo

Emneord: Brannbegunstigete sopper, rødsporer, gulbrunt bålbeger, bålskjellsopp, branntussehatt, blågråhatt, rusporet blågråhatt, bålskjellsopp, kullmelkehette

Kartleggingskoordinatorene i Oslo og omland sopp- og nyttevekstforening og Romerike sopp- og nyttevekstforening startet i 2016 opp en gruppe som jobber med å bli bedre artskartleggere med vekt på sopp. Målet er å øke kompetansen samtidig som vi får registrert gode observasjoner i Artsobservasjoner.no. I 2016 hadde vi en tur til Bamsetjern ved Romsås, på grensen mellom Oslo og Nittedal. Da gikk vi gjennom et område under høyspentlinjen der det hadde brent tidligere på sommeren. Vi fattet interesse for hvilke sopper som kunne komme der og besøkte området flere ganger i 2017. Da fant vi blant annet noen begersopper knyttet brente områder og bestemte oss for å følge dette opp mere systematisk i 2018.

Vi planla opp en tur ca hver annen uke gjennom hele sesongen. Noen av deltakerne hadde også noen turer innimellom på eget initiativ.

Det ble tre felles varturer.

21. april viste seg å være noe tidlig for brannbegunstigete sopp, men vi registrerte noen vårsopper, sopp på møkk og benyttet anledningen også til å se etter nivicole (snøelskende) slimsopp.

6. mai var den andre felles varturen. Her gjenstår noe bestemmelsearbeid.

13. mai var Helge Braaten der alene og fant da gulbrunt bålbeger. Det fant vi også i 2017.

29.mai ble siste fellestur før sommeren men tørken førte til få funn.

Sommeren 2018 ble dessverre for vår undersøkelse en svært tørr sommer og brannfeltet som vi skulle undersøke var spesielt utsatt for tørke da det ligger vendt mot solen under en høyspentlinje med lite skygge. Alle de planlagte turene frem til midten av august ble derfor avlyst.

15. august forsøkte vi oss på den første høstturen med funn av bålskjellsopp. Siden det fremdeles var meget tørt la vi turen om Bamsetjern like ved, i håp om å finne noe spennende i det fuktige, kalkrike området rundt tjernet. Der fant vi flere arter med få eller ingen tidligere registreringer i Oslo, blant annet en ringtrevlesopp som vi jobbet lenge med for å bestemme. Vi oppdaget at Bamsetjern er en god biotop for rødsporer og vi fant en rødspore som ser ut til å være en ubeskrevet art. Denne er sett på av Øyvind Weholt og sekvensert.

Rødspore *Entoloma*. Trolig en art som må nybeskrives i *E.fuscotomentosum*-kladen. Foto: Edvin W. Johannesen.

Neste tur ble to uker senere, 30. august. Fremdeles tørt og vi fant ikke mye på brannfeltet. Av brannsopper registrerte vi beltekullsopp på brent bjørk. Men ved Bamsetjern samlet vi seks kollektorer av rødsporer som vi sendte til Øyvind Weholt for bestemmelse. To av disse viste seg å være første funn av *Entoloma holmvassdalenense* utenom Holmvassdalen. Det ene av disse er sammen med en *Entoloma* cf. *Lividocyanulum* sendt til sekvensiering, vi venter på resultatet. Det var også en *Entoloma violaceoserrulatum* blant disse, det ble første registrering i Oslo.

Arbeidsmetoden på disse feltturene var at vi fordelte artene vi fant mellom oss og jobbet hver for oss med soppene og registrering i Artsobservasjoner.no etter turen. Siste tur var 25.september, og høstmørket kom tidlig så vi måtte starte tidlig på ettermiddagen og la opp til felles bespising og bestemmelsearbeid rett etter turen. Denne gangen ble det funnet flere branntilknyttede arter. Rusporet blågråhatt ble bestemt ved mikroskopering etter turen og registrert for første gang i Oslo. Vi fant også blågråhatt, 1. registrering i Oslo, mikroskopert og bestemt av Øyvind Weholt.

Rusporet blågråhatt

Kort oppsummert var 2018 på grunn av tørken i vårt område en bedre sesong for skogbranner enn undersøkelse av sopp på tidligere brente området. Vi fant likevel noen fine arter og funnene rundt Bamsetjern inspirerer til videre kartlegging i området.

Det ble registrert over 50 arter sopp på brannfeltet, noen flere arter i prosjektet da noen arter funnet i utkanten av det brente området er registrert i artskart med prosjektnavnet.

Turene til området med registreringer også rundt Bamsetjern har så langt ført til registrering av 140 arter, derav 109 sopparter. Noe artsbestemmelse og registrering gjenstår.

Deltakere:

Tove Jacobsen

Torfinn Bjørseth

Anne Christenson

Siv Moen

Berit Nyrud

Edvin W. Johannesen

Dagny Hov

Helge Braathen

Siri Faafeng

Kåre Homble

Bente Hoseth

Trond Berg-Hansen

Rune Zakariassen